

Magdalena Osiecka

Szkoła Doktorska

Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej

DOI: <https://doi.org/10.35464/1642-672X.PS.2025.3.07>

## Odczucia i doświadczenia związane ze sztuczną inteligencją

### Feelings and Experiences Related to Artificial Intelligence

**ABSTRACT:** The text presents subjective feelings and reflections concerning artificial intelligence (AI), embedded in the contemporary context of technological development and academic debate. The author points out that AI has already become an integral element of social reality, and its applications cover numerous areas of life: public services, economy, business, medicine, information security, communication processes, and cybersecurity. At the same time, the development of AI generates concerns and doubts, especially regarding privacy, democracy, the labour market, and possible misuse in hybrid operations and information warfare. The analysis shows that human beings are the main creators and users of AI systems — therefore the source of risks lies not in the technology itself, but in the intentions and decisions of people who design and apply it. Artificial intelligence can become a tool that strengthens safety, comfort, and human agency, provided that control is maintained, regulations are reasonable, and critical thinking is preserved. The final assessment of AI thus depends on the user's knowledge, individual experience, and the way technologies are implemented in social practice. The author stresses that fear and catastrophic visions should not block development – what is crucial is rational use of available opportunities and conscious setting of boundaries.

**KEYWORDS:** artificial intelligence, user perceptions and experiences, opportunities and risks, information security, disinformation, hybrid warfare, ethics of technology, AI regulation and control.

**STRESZCZENIE:** Tekst przedstawia subiektywne odczucia i refleksje dotyczące sztucznej inteligencji (SI), osadzone w aktualnym kontekście rozwoju technologicznego oraz dyskursu naukowego. Autorka wskazuje, że SI jest już integralną częścią świata społecznego, a jej zastosowania obejmują liczne obszary życia: usługi publiczne, gospodarkę, biznes, medycynę, bezpieczeństwo informacyjne, procesy komunikowania i cyberbezpieczeństwo. Jednocześnie rozwój SI generuje liczne obawy i wątpliwości, zwłaszcza w zakresie prywatności, jakości demokracji, rynku pracy i potencjalnych nadużyć w działaniach hybrydowych oraz wojnach informacyjnych.

Analiza pokazuje, że to człowiek jest głównym sprawcą i użytkownikiem systemów SI – zatem źródła zagrożeń nie należy doszukiwać się w samej technologii, lecz w intencjach i decyzjach ludzi, którzy ją projektują i wykorzystują. Sztuczna inteligencja może stać się narzędziem zwiększającym bezpieczeństwo, komfort i sprawność człowieka, pod warunkiem zachowania kontroli, rozsądnych regulacji oraz krytycznego myślenia. Ostateczna ocena SI zależy więc od poziomu wiedzy, doświadczeń użytkownika i sposobu wdrażania technologii w praktyce społecznej. Autorka akcentuje, że strach i wizje katastroficzne nie powinny blokować rozwoju – kluczowe jest racjonalne korzystanie z dostępnych możliwości oraz świadome wyznaczanie granic.

**SŁOWA KLUCZOWE:** sztuczna inteligencja, odczucia i doświadczenia użytkowników, szanse i zagrożenia, bezpieczeństwo informacyjne, dezinformacja, wojna hybrydowa, etyka technologii, regulacje i kontrola systemów AI.

Sztuczna inteligencja jest pojęciem, które pozornie wydaje się zupełnie niewinne, ale jednocześnie powiązane silnie ze współczesnym światem. Nie można jednak zapominać o tym, że z jednej strony sztuczna inteligencja to termin, który wskazuje na ogromny potencjał i możliwości, ale z drugiej strony może stać się również zagrożeniem dla współczesnego człowieka. To człowiek stworzył sztuczną inteligencję, ale czy był, lub czy jest, on w stanie przewidzieć konsekwencje jej funkcjonowania. Obecnie sztuczna inteligencja jest zagadnieniem analizowanym powszechnie na gruncie wielu dyscyplin naukowych. Dokonuje się wielu badań, analiz dotyczących tego, jak będzie się ona rozwijała i w jakich celach, aspektach działalności człowieka zostanie wykorzystana. Celem tego artykułu jest przedstawienie odczuć i doświadczeń związanych ze sztuczną inteligencją. Jednak aby zrealizować ten cel, konieczne jest zwrócenie uwagi na merytoryczne kwestie związane z tym problemem.

Sztuczna inteligencja (SI) jest definiowana jako zdolność maszyn do tego, by wykonywać czynności, zadania realizowane przez człowieka, a więc związane z rozumowaniem, myśleniem, uczeniem się, planowaniem oraz przejawianiem kreatywności. To właśnie sztuczna inteligencja pozwala na to, by systemy techniczne postrzegały najbliższe środowisko, by dostrzegały trudności oraz rozwiązywały problemy, by realizowały wcześniej zamierzone cele. Komputer dzięki sztucznej inteligencji może odbierać dane (często zbiera je samodzielnie, albo korzysta z danych już opracowanych – choćby przy zastosowaniu czujników, kamer), dokonuje ich przetworzenia oraz podejmuje odpowiednie reakcje. Systemy sztucznej inteligencji są w stanie dostosować swoje zachowania do wcześniejszych czynności oraz do skutków, które mogą w danych okolicznościach powstawać. Sztuczna inteligencja jest określana jako główny składnik cyfrowej transformacji społeczeństwa. Z jednej strony wiąże się ona z ogromnym potencjałem i szansami, ale z drugiej strony również z zagrożeniami, które mogą silnie wpływać na codzienne życie człowieka [Sztuczna inteligencja].

Wskazuje się również, że sztuczna inteligencja stanowi dział informatyki, którego celem jest konstruowanie maszyn oraz algorytmów. Ich działanie przejawia cechy odpowiednie dla inteligencji, a więc mowa tutaj o umiejętności:

- samorzutnego dostosowania się do dynamicznych przekształceń otoczenia,
- uczenia się,
- abstrakcyjnego rozumowania,
- podejmowania decyzji (także decyzji, które są bardziej skomplikowane i wymagają wnioskowania).

Za przedmiot działania sztucznej inteligencji uznaje się zbadanie oraz wskazanie zasad, które pozwalają na sterowanie zachowaniami człowieka, a potem zastosowanie ich w ramach programów komputerowych oraz algorytmów, które są w stanie omawiane zasady wykorzystywać (np. programy antywirusowe, aplikacje wykorzystywane do czytania, rozpoznawania tekstów, obrazów, dźwięków) [Lasota-Kapczuk, 2021, s. 10].

W innym ujęciu wskazuje się, że sztuczna inteligencja to systemy, które zostały zaprojektowane przez ludzi. Z racji na swój złożony cel, funkcjonują one w świecie fizycznym albo cyfrowym i korzystają z ustrukturyzowanych albo nieustrukturyzowanych danych. To właśnie na ich podstawie wyciągają kluczowe wnioski, planują swoje działania i tym samym realizują wcześniej zamierzone cele. Systemy sztucznej inteligencji mogą być projektowane tak, by swoje zachowania opierały na wcześniejszych doświadczeniach (a więc na wyciąganiu wniosków przyczynowo-skutkowych). W związku z tym sztuczna inteligencja daje ogromne możliwości, sprawia, że funkcjonowanie we współczesnym świecie jest zdecydowanie łatwiejsze, ale warto dokładniej analizować to, jakie mogą być negatywne skutki jej rozwijania się [Luigi, 2020, s. 7–8]. Ponadto: „sztuczna inteligencja to system, który pozwala na wykonywanie zadań wymagających procesu uczenia się i uwzględniania nowych okoliczności w toku rozwiązywania danego problemu i który może w różnym stopniu – w zależności od konfiguracji – działać autonomicznie oraz wchodzić w interakcję z otoczeniem. Zdolność do uczenia się systemu jest warunkiem koniecznym dla identyfikacji danego systemu jako systemu AI, natomiast jego autonomiczność i stopień interakcji z otoczeniem można oceniać według poziomów od 1 do 3” [Luigi, 2020, s. 14].

Do przykładów zastosowania sztucznej inteligencji zalicza się:

- funkcjonowanie cyfrowych asystentów w telefonach komórkowych albo komputerach,
- wykorzystywanie inteligentnych klimatyzacji,
- produkowanie i korzystanie z autonomicznych samochodów,

- zakupy online,
- reklamy online,
- funkcjonowanie inteligentnego rolnictwa (np. inteligentne nawadnianie, karmienie zwierząt, prace robotów, które usuwają chwasty),
- roboty, które używane są na terenie fabryk,
- działanie tzw. Internetu rzeczy (a więc np. podłączone do sieci internetowej odkurzacze, lodówki, zegarki, którymi można sterować za pomocą aplikacji z dowolnego miejsca),
- wyszukiwarki internetowe,
- tłumaczenia maszynowe,
- bezpieczeństwo cybernetyczne,
- zwalczanie dezinformacji,
- optymalizowanie produktów oraz ścieżek w zakresie sprzedaży [Sztuczna inteligencja, s. 2].

Przedstawiając sztuczną inteligencję i dokonując analizy swych własnych odczuć oraz doświadczeń z nią związanych, bardzo ważne jest odniesienie się do zagrożeń. Kluczową rolę spełnia pytanie o to, kiedy możliwe będzie stworzenie maszyn, które będą prawdziwie inteligentne? Coraz częściej poddaje się analizie to, jak będą wyglądać roboty w przyszłości, czy i w jaki sposób będą one w stanie komunikować się z człowiekiem. Często wyobrażenia na temat sztucznej inteligencji nie opierają się jednak na realnym poziomie wiedzy i możliwościach nowoczesnych technologii, a na filmach oraz książkach fantastyczno-naukowych, które przedstawiają roboty jako ludzi wykazujących się ponadprzeciętną wiedzą, umiejętnościami. Mimo rozwoju technologii, można prognozować, że w przyszłości maszyny inteligentne nie będą chodzącymi oraz mówiącymi robotami [Rózanowski, 2017, s. 130–131]. W wyniku ewolucji ukształtowano system pamięci, który przy zastosowaniu zmysłów jest w stanie ukształtować model świata oraz ma możliwość przewidywania zdarzeń w przyszłości. Takie same zasady powinny być stosowane w przypadku budowania maszyn inteligentnych. Ważne jest to, by wyposażać je w zestaw zmysłów, ale odmiennych niż te człowieka, bowiem mają one usprawnić funkcjonowanie maszyny, a więc przedmiotu, urządzenia, który funkcjonuje w zupełnie innej przestrzeni. Jednocześnie z rozwijaniem się nauki, inteligencja maszyny powinna być ukazywana w związku z kształtowaniem indywidualnego modelu świata wraz z poznawaniem za sprawą obserwowania oraz przekazywania wskazówek. Fizycznie maszyny, które są inteligentne, mogą stać się np. częścią samolotów i samochodów [Rózanowski, 2017, s. 132].

Potencjałem maszyny wyposażonej w sztuczną inteligencję staje się ukształtowanie odpowiednio dobranego systemu pamięci. System ten powinien

cechować się taką pojemnością, jak kora mózgowa człowieka. Głównym zagrożeniem, ograniczeniem staje się pojemność oraz sieć budowanych połączeń między poszczególnymi komórkami pamięci. Z założenia, sztuczna inteligencja jest w stanie samodzielnie myśleć, podejmować decyzje, dokonywać analiz bardzo skomplikowanych danych. To właśnie te umiejętności w sposób szczególny budzą strach, lęk, kształtują pewne wątpliwości oraz obawy, doprowadzają do tego, iż człowiek może finalnie obawiać się, czy jego życie jest bezpieczne. W praktyce jednak można wskazać, że obawy te są bezpodstawne i współcześnie nie ma powodów, by bać się o to, że sztuczna inteligencja zawładnie światem. Brak również podstaw do tego, by stwierdzić, że człowiek kiedykolwiek będzie w stanie opracować maszynę, która jest inteligentna, a ponadto zostanie wyposażona w świadomość oraz osobowość. Oczywiście obawy są tutaj zrozumiałe, bowiem zawsze się one pojawiają, gdy dochodzi do kontaktu z nowoczesnymi technologiami i nie można zupełnie wykluczyć, iż szerokie zastosowanie nowoczesnych technologii będzie skutkować katastrofą (jak w przypadku energii atomowej). Z pewnością ze sztuczną inteligencją związane są takie zagrożenia, jak choćby:

- naruszenie prywatności,
- szpiegostwo przemysłowe,
- sabotaż komputerowy,
- kradzież danych,
- kradzież tożsamości,
- tworzenie fałszywego obrazu (np. podszywanie się pod innych) [Różański, 2017, s. 132–133].

W innym ujęciu wskazuje się na szanse oraz wyzwania i zagrożenia dotyczące sztucznej inteligencji. Szanse związane są z wieloma aspektami życia człowieka. Pierwszą jest wsparcie i pomoc. Sztuczna inteligencja może być wykorzystywana do wspierania seniorów, osób niesamodzielnych, może przyczynić się do podnoszenia bezpieczeństwa komunikacyjnego, bezpieczeństwa na terenie zakładu pracy, do rozwijania się oraz ewaluowania branż i dziedzin gospodarki. Kolejnym obszarem jest biznes. W tym przypadku sztuczna inteligencja pozwala na rozwijanie nowych generacji produktów oraz usług, przyczynia się do zwiększania sprzedaży, gwarantuje konserwację maszyn na wysokim poziomie, podnosi poziom sprzedaży i produkcji, pozwala na automatyzowanie działań i zwiększanie efektywności energetycznej. Sztuczna inteligencja oddziałuje także na usługi publiczne. Zmniejsza koszty, generuje nowe możliwości związane z transportem, edukacją, gospodarką odpadami, energetyką, przyczynia się do zrównoważonego rozwoju. Kolejnym aspektem jest bezpieczeństwo informacyjne. W tym zakresie sztuczna inteligencja może kontrolować dane,

przeciwdziałać dezinformacji, cyberataków, gwarantuje przekazywanie informacji wysokiej jakości. Ostatnim aspektem staje się ochrona bezpieczeństwa. Za pomocą sztucznej inteligencji można efektywniej przeciwdziałać przestępczości, wspierać wymiar sprawiedliwości, szybciej weryfikować działania podejmowane przez użytkowników [Fehler i in., 2021, s. 279–280].

Sztuczna inteligencja może być wykorzystywana tak, by poprawić warunki codziennego funkcjonowania człowieka –obecnie i w przyszłości. Dodatkowo może być wykorzystywana w celu rozwiązywania wielu trudności i problemów cywilizacyjnych, do których zalicza się np. choroby, głód, brak żywności w niektórych krajach albo globalne ocieplenie. Szacuje się, że przy utrzymaniu aktualnego tempa rozwoju sztucznej inteligencji, największe zagrożenia z nią związane mogą zostać ukształtowane w latach 2045 do 2060. Aktualnie przewidywanie pewnych zagrożeń związanych ze sztuczną inteligencją jest zadaniem problematycznym i nie można określić, jak modyfikacje te będą dalej przebiegać, z jakimi trudnościami i zagrożeniami mogą się one łączyć. Sztuczna inteligencja daje człowiekowi ogromne szanse, ale jedynie wówczas, gdy jest wykorzystana odpowiednio do potrzeb oraz okoliczności, a nie w celu zrealizowania indywidualnych interesów osoby, która z tych możliwości korzysta [A. Lasota-Kapczuk, 2021, s. 9–10].

Dokonując głębszej analizy tych szans, trzeba wskazać, że sztuczna inteligencja pozwala na to, by maksymalnie wykorzystywać potencjał, który nowoczesne technologie otwierają przed człowiekiem. Nie można zapominać, że współcześnie niektóre aspekty funkcjonowania są uzależnione od nowoczesnych technologii – jak choćby e-commerce, medycyna, analiza danych statystycznych. W tym przypadku sztuczna inteligencja może nie tylko znacząco skrócić czas wykonywania zadań, ale jednocześnie staje się ona rozwiązaniem, które pozwala na sprawniejsze wykonywanie zadań, eliminowanie błędów i pomyłek. Przyczynia się również do tego, że możliwe jest dokładniejsze wykonywanie pewnych procedur (co jest kluczowe w odniesieniu do procesów produkcyjnych). Pozwala na dalszy rozwój, wpływa na jakość życia człowieka (np. w związku z rozwojem medycyny i dostępem do nowych technik oraz metod leczenia).

Nie można zapominać jednak o zagrożeniach, które są z nią związane. Wśród zagrożeń tych wymienia się:

- naruszenie głównych praw, wolności oraz demokracji – za warunek efektywnego wykorzystywania sztucznej inteligencji można uznać przetwarzanie znacznej ilości danych, co może być bezpośrednio powiązane z naruszeniem prywatności osób fizycznych; innym zagrożeniem jest deepfake, dezinformacja albo kształtowanie tzw. baniek informacyjnych,

- negatywne oddziaływanie na zdrowie, życie oraz bezpieczeństwo użytkownika – co związane jest z kształtowaniem fizycznego kontaktu przez człowieka ze sztuczną inteligencją,
- nadmierne wykorzystywanie sztucznej inteligencji do procesów indywidualnego oceniania człowieka albo inwestowanie w nieprzydatne jej zastosowanie i niewykorzystywanie wszystkich jej możliwości – co doprowadza do utracenia przewagi konkurencyjnej nad pozostałymi podmiotami, do stagnacji gospodarczej oraz do gorszych możliwości [Fehler i in., 2021, s. 280–281],
- prawne uregulowania odpowiedzialności w związku z wywołanymi szkodami – w momencie wprowadzania nazbyt restrykcyjnych regulacji prawnych, dochodzi do zahamowania postępu oraz wdrażania mało innowacyjnych rozwiązań; brak odpowiedzialności często doprowadza do spadku zaufania grup społecznych do nowoczesnych technologii,
- oddziaływanie na miejsca pracy oraz na konkurencję – automatyzowanie pracy może sprawiać, iż człowiek traci pracę; organizację, które zdobywają masowe dane, uzyskują przewagę informacyjną nad podmiotami konkurującymi i mogą zupełnie usuwać je z rynku,
- brak przejrzystości – to brak możliwości odtworzenia przebiegu procesu decyzyjnego, co może doprowadzać do braku możliwości kontrolowania systemów sztucznej inteligencji; sztuczna inteligencja może się samodoskonalić, a w rzeczywistości przewyższać mózg człowieka, niekontrolowanie się rozwijając, podejmować niezrozumiałe działania (tworzenie się tzw. superinteligencji) [Fehler i in., 2021, s. 280–281].

Ważnym zagrożeniem jest także to, że rozwijanie sztucznej inteligencji może być wykorzystywane przez państwa w zakresie podejmowanych działań hybrydowych. Finalnie działania tego typu mogą doprowadzać do napięć między państwem a społeczeństwem. Mogą również doprowadzić do podważania legitymizacji instytucji publicznych (np. za sprawą prezentowania różnic o charakterze aksjologicznym oraz światopoglądowym). Chęć wykorzystania narzędzi oraz możliwości, które daje sztuczna inteligencja sprawia, że tendencje technokratyczne wielu krajów mogą się umocnić [Kumalski, 2022, s. 116].

Nowoczesna inteligencja jest wykorzystywana w czasie wojny informacyjnej głównie po to, by:

- dezinformować,
- wprowadzać chaos,
- generować negatywne emocje, strach,
- doprowadzić do poczucia bezsensu, doprowadzić do poddawania się, manifestowania zasług drugiej strony,

- manipulować informacjami,
- przekazywać określone informacje do wiadomości szerokiej grupy społeczeństwa,
- przekazywać nieprawdziwe informacje, zwracać uwagę na sytuacje, które w ogóle nie mają miejsca/nie miały miejsca,
- ukazywać okrucieństwo innych podmiotów (np. podmiotów opozycyjnych, określonych państw),
- negatywnie wpływać na przeciwnika [Kumalski, 2022, s. 116].

Wojna w Ukrainie pokazuje, że sztuczna inteligencja może być wykorzystywana po to, by bezpośrednio oddziaływać na opinię społeczną, na zachowania społeczeństwa, by doprowadzać do dezinformacji. Coraz częściej uważa się też, że wojna przeprowadzana na froncie jest wojną, która ponadto jest stymulowana przez wojny informacyjne. To właśnie w ich zakresie stosowane są nowoczesne technologie i to one pozwalają na realizowanie wielu cennych celów i zadań. Często to właśnie wojna hybrydowa przebiega zdecydowanie dynamiczniej i to na niej koncentrują się działania podejmowane przez wszystkie podmioty zaangażowane w konflikt.

Analizując te zagrożenia, odczucia związane ze sztuczną inteligencją są zdecydowanie bardziej negatywne i zostają oparte na wielu wątpliwościach. Kluczowe jest udzielenie odpowiedzi na pytania: Czy sztuczna inteligencja może być w pełni kontrolowana przez człowieka? Czy może dojść do tak dynamicznego jej rozwoju, iż człowiek nie będzie w stanie nad tym zapanować oraz sobie z tym poradzić? Czy sztuczna inteligencja może stać się bezpośrednim zagrożeniem dla życia oraz zdrowia człowieka? Czy sztuczna inteligencja może być rozwiązaniem, które wymaga silnego kontrolowania, wprowadzania środków bezpieczeństwa, środków zaradczych? Czy w przyszłości może dochodzić do tego, że roboty będą znajdować się na podobnej pozycji jak człowiek? Czy rozwój ludzkości dojdzie do momentu, w którym zapanowanie nad nowoczesnymi technologiami będzie zupełnie niemożliwe? Czy sztuczna inteligencja może wykorzystywać zebrane przez siebie dane i informacje przeciwko człowiekowi?

W ciągu wieków zauważono, że nie zawsze działania człowieka są dobre i nie zawsze są one przez niego w pełni kontrolowane (np. wynalezienie dynamitu i jego późniejsze wykorzystywanie w wojnie, co doprowadziło do ogromnych zniszczeń i zagłady wielu miliardów ludzi). Nie można więc uznać, że sztuczna inteligencja jest w pełni dobra. Jednak z pewnością można stwierdzić, że jej odpowiednie zastosowanie, kontrolowanie, a także przewidywanie skutków pewnych działań, może sprawić, iż stanie się ona przede wszystkim szansą a nie zagrożeniem dla współczesnego człowieka. Należy także zaakcentować, że

sztuczna inteligencja stawia przed ludzkością ogromne możliwości i konieczne jest korzystanie z nich, by podnosić jakość życia, by zwiększyć komfort życia człowieka oraz by pozwolić cywilizacji na rozwój. Odrzucanie sztucznej inteligencji (a więc np. komputerów, telefonów, samochodów, nowoczesnych programów, systemów) jedynie z powodu strachu i obaw, w rzeczywistości nie tylko zahamowałoby rozwój nowoczesnych cywilizacji, ale jednocześnie doprowadziłoby do regresu cywilizacji, a życie człowieka byłoby zdecydowanie trudniejsze.

Trzeba też pamiętać, że nie sposobów zapanować nad wszystkimi osobami, które w swej pracy mają możliwość korzystania z nowoczesnych technologii. Obecnie wydaje się, że większym zagrożeniem staje się nie sama sztuczna inteligencja, ale to, jakie zamiary ma względem niej człowiek. To nie sztuczna inteligencja wykrada dane, informacje, dokonuje ich publikacji. Czylni to na polecenie człowieka, który chce dzięki takim działaniom zrealizować wcześniej zamierzony cel, osiągać pewne korzyści, wywołać w społeczeństwie strach, przerażenie, frustrację, doprowadzić do niepewności. Sztuczna inteligencja jest obecnie kontrolowana przez człowieka i właśnie tak powinno zostać. Nie może mieć ona prawa i możliwości samodzielnego decydowania, nie można też stwarzać jej szans na niekontrolowane rozwijanie się. Ponadto należy mieć na uwadze, że sztuczna inteligencja obecnie jest nieodłącznym elementem świata każdego człowieka. Bez niej doszłoby do zapaści w wielu dziedzinach i rynkach gospodarki. Powinna stać się ona jednak sposobem na to, by ułatwić życie człowiekowi, a nie by mu zagrażać czy doprowadzać do kształtowania określonych wyzwań.

Podsumowując, można wskazać, że sztuczna inteligencja jest bezpośrednio związana ze współczesnym światem i współczesnym człowiekiem. Trudno byłoby dziś funkcjonować bez możliwości, które ona daje, i co najważniejsze, człowiek przyzwyczajając się do nowych możliwości, nie chciałby z nich rezygnować. Trzeba jednak mieć na uwadze to, do jakich celów sztuczna inteligencja jest wykorzystywana i jakie spełnia zadania. Należy pamiętać, iż przekazywane jej dane mogą zostać wykorzystane na wiele sposobów (choćby przez przestępców). W związku z tym konieczna jest ostrożność oraz stałe kontrolowanie tego, jak sztuczna inteligencja się rozwija.

W mojej ocenie pewne obawy i negatywne odczucia związane ze sztuczną inteligencją są szczególnie częste w grupie osób, które nie znają zasad jej działania i możliwości. Wydaje mi się dość surrealistyczny stan, w którym roboty zawładną światem, a ludzkość osiągnie kres, zdaję sobie jednak sprawę z tego, że zmiany we współczesnym świecie są bardzo często niemożliwe do przewidzenia. Uważam też, że to, w jaki sposób kształtowana będzie przyszłość, zależy przede wszystkim od nas samych. Wykorzystywanie sztucznej

inteligencji nie jest złe, ale z pewnością wymaga logicznego i krytycznego myślenia, a także stawiania pewnych granic oraz przekonania, że człowieka nie można zastąpić – można mu jedynie pomóc w wykonywaniu pewnych działań. Odczucia związane ze sztuczną inteligencją mogą być więc różne – w zależności od indywidualnych doświadczeń oraz wiedzy o nowych technologiach.

## Bibliografia

- Fehler W., Araucz-Boruc A., Dana A., Lasota-Kapczuk A. (2021). Systemy sztucznej inteligencji jako wyzwanie dla sfery bezpieczeństwa i obronności RP. *Zeszyty Prawnicze*, 2(70).
- Kumalski K. (2022). Sztuczna inteligencja jako instrument intensyfikacji zagrożeń hybrydowych w domenie informacyjnej. *Sprawy Międzynarodowe*, 2.
- Lasota-Kapczuk A. (2021). Sztuczna inteligencja w kształtowaniu bezpieczeństwa państwa w II dekadzie XXI wieku, Siedlce: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach.
- Luigi L. (2020). *Prawo sztucznej inteligencji*. Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck.
- Różanowski K. (2017). Sztuczna inteligencja: rozwój, szanse i zagrożenia. *Zeszyty Naukowe WWSI*, 2.
- Sztuczna inteligencja: co to jest i jakie ma zastosowania?* Dyrekcja Generalna do spraw Komunikacji, Parlament Europejski.